

USNESENÍ TRIBUNÁLU (čtvrtého senátu)

12. října 2011 *

Ve věci T-353/10,

Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro AE, se sídlem v Aténách (Řecko), zastoupená E. Tzannini, advokátem,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené D. Triantafyllou a A. Saukou, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na částečné zrušení oznámení o dluhu, které Komise zaslala dne 22. července 2010, aby získala zpět částku 109415,20 eur zaplacenou žalobkyni v rámci finanční podpory lékařského výzkumu,

* Jednací jazyk: řečtina.

TRIBUNÁL (čtvrtý senát),

ve složení I. Pelikánová (zpravodajka), předsedkyně, K. Jürimäe a M. van der Woude, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

vydává toto

Usnesení

Skutečnosti předcházející sporu

- ¹ Žalobkyně – Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro AE – je společností provozující porodnici specializovanou v oblasti porodnictví, gynekologie a chirurgie. Žalobkyně je součástí konsorcia, které v prosinci 2003 uzavřelo s Komisí Evropských společenství smlouvu týkající se projektu lékařského výzkumu nazvaného Dicoems, podle které se Komise zavázala k finanční podpoře uskutečněné formou plateb v několika tranších (dále jen „smlouva“). Projekt byl zahájen 1. ledna 2004 a ukončen 30. června 2006, avšak smlouva, která jej upravovala, je stále platná, neboť Komise dosud neprovedla platbu v rámci třetí a zároveň poslední tranše.

- 2 Podle článku 12 smlouvy se tato řídí belgickým právem. Na základě článku 13 smlouvy je jediným soudem příslušným k rozhodování o jakýchkoli sporech mezi Evropskou unií a členy konsorcia v otázkách platnosti, plnění nebo jakéhokoliv výkladu smlouvy Tribunál, případně podle okolností konkrétního případu Soudní dvůr.
- 3 Dopisem ze dne 29. dubna 2009 informovala Komise žalobkyni, že z důvodu její účasti na projektu Dicoems bude u ní provedena kontrola ve formě finančního auditu. Z uvedeného dopisu vyplývá, že žalobkyně bude muset během této kontroly předložit mimo jiné záznamy o přítomnosti personálu zapojeného do prací na projektu. Během auditu, který byl proveden v době od 3. do 6. srpna 2009, bylo zjištěno, že žalobkyně nepředložila záznamy o přítomnosti upřesňující počet hodin odpracovaných jejím personálem, za jehož práci žalobkyně požadovala uhrazení nákladů.
- 4 V říjnu 2009 Komise žalobkyni předložila návrh zprávy o auditu, v níž bylo zmíněno, že žalobkyně nedodala záznamy o přítomnosti personálu, a vyzvala ji, aby předložila své připomínky. Vzhledem k tomu, že připomínky předložené žalobkyní v dopise ze dne 5. listopadu 2009 Komisi nepřesvědčily, posledně uvedená v dopise ze dne 23. prosince 2009 zopakovala závěry obsažené ve zprávě o auditu.
- 5 Dne 27. dubna 2010 zaslala Komise žalobkyni dopis, v němž ji předběžně informovala o možnosti vymáhacího řízení a vyzvala ji, aby vrátila částku 109 415,20 eur. Dne 26. května 2010 požádala žalobkyně Komisi, aby opětovně přezkoumala a přijala připomínky, jež dříve předložila.
- 6 Nicméně vzhledem k tomu, že odpověď žalobkyně nepřinesla žádné další objasnění, Komise jí dne 22. července 2010 zaslala oznámení o dluhu, v němž ji požádala o zaplacení částky 109 415,20 eur do 6. září 2010 (dále jen „oznámení o dluhu“).

- 7 Oznámení o dluhu mimo jiné obsahovalo následující informace pod nadpisem „Platební podmínky“:

- „1. Veškeré bankovní náklady budou uhrazeny Vámi.
2. Komise si vyhrazuje právo po předchozím upozornění přistoupit k uspokojení pohledávky započtením případně existujících vzájemných, určitých, zaúčtovaných a vymahatelných pohledávek.
3. Neobdrží-li Komise platbu ve stanovené lhůtě, je pohledávka Společenství úročena mírou použitou Evropskou centrální bankou pro hlavní refinanční operace, zveřejněnou v řadě C Úředního věstníku [Evropské unie] a platnou první kalendářní den měsíce, v němž uplynula stanovená lhůta, 09-2010 + 3,5 procentních bodů.
4. Neobdrží-li Komise platbu ve stanovené lhůtě, vyhrazuje si právo:
 - uplatnit nárok z jakékoli finanční záruky, která byla dříve zřízena,
 - přistoupit k nucenému vymáhání pohledávky v souladu s článkem 299 SFEU,
 - oznámit nezaplacení v databázi přístupné správcům unijního rozpočtu až do úplného uspokojení pohledávky.“

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

- 8 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 31. srpna 2010 podala žalobkyně projednávanou žalobu.
- 9 Samostatným podáním doručeným dne 8. října 2010 podala Komise námitku nepřipustnosti.
- 10 Komise navrhuje, aby Tribunál:
 - odmítl žalobu jako nepřipustnou;
 - uložil žalované náhradu nákladů řízení.
- 11 Žalobkyně v podstatě navrhuje, aby Tribunál:
 - zamítl námitku nepřipustnosti vznesenou Komisí;
 - zrušil oznámení o dluhu v rozsahu, v němž ji Komise žádá o zaplacení částky, která přesahuje dlužnou částku uznanou žalobkyní v jejím dopise ze dne 5. listopadu 2009 a v němž Komise odmítá žalobkyni zaplatit dlužnou částku v rámci třetí tranše smlouvy anebo obě tyto částky vzájemně započíst;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

- 12 Podle článku 114 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu, požaduje-li to některý účastník řízení, může Tribunál rozhodnout o nepřipustnosti a nezabývat se věcí samou. Podle odstavce 3 téhož článku se návrh projedná ústně, nerozhodne-li Tribunál jinak. Na základě písemností ve spise pokládá Tribunál projednávaný případ za dostatečně objasněný k tomu, aby o návrhu předloženém Komisí rozhodl bez ústního jednání.
- 13 Komise vznáší námitku nepřipustnosti vycházející na jedné straně ze smluvní povahy sporu mezi ní a žalobkyní, v důsledku které Tribunál nemá pravomoc o tomto sporu rozhodovat v rámci žaloby na neplatnost podané na základě článku 263 SFEU, a na straně druhé z čistě informační povahy oznámení o dluhu zaslaného žalobkyni, které není napadnutelným aktem ve smyslu článku 263 SFEU.

Argumenty účastnic řízení

- 14 Komise zaprvé tvrdí, že oznámení o dluhu bylo vydáno ve smluvním rámci z důvodu nedostatečného odůvodnění nákladů vynaložených žalobkyní při plnění svých smluvních povinností. Vadné plnění smlouvy vyvolává otázku smluvní odpovědnosti a s ní související korespondence, výzvy k plnění a platby nepodléhají přezkumu legality stanovenému v článku 263 SFEU. V opačném případě by Tribunál rozšířil svou pravomoc nad rámec vymezený Smlouvou o FEU, která mu umožňuje rozhodovat o smluvních sporech výlučně na základě zvláštních rozhodčích doložek na základě článku 272 SFEU, což však vylučuje souběžné využití jiných procesních prostředků.

- 15 Komise zadruhé tvrdí, že oznámení o dluhu je jen přípravným aktem informační povahy, který nemění právní postavení žalobkyně. V tomto ohledu odkazuje na ustanovení finančního nařízení a prováděcí pravidla k tomuto nařízení, jakož i na rozsudek Tribunálu ze dne 17. dubna 2008, *Cestas v. Komise* (T-260/04, Sb. rozh. s. II-701, bod 76). Podle Komise může být právní postavení žalobkyně změněno pouze soudním rozhodnutím, které jí ukládá zaplacení dlužné částky nebo podpůrně konečným rozhodnutím o výkonu přijatým Komisí podle článku 299 SFEU.
- 16 Žalobkyně zaprvé tvrdí, že podřízení sporu pravomoci Tribunálu prostřednictvím rozhodčí doložky nevylučuje možnost obrátit se na Tribunál na základě článku 263 SFEU. Z rozhodčí doložky rovněž nevyplývá, že by byl jeden právní prostředek vůči jinému podpůrný. Projednávaný spor navíc nevyplývá z výkladu nebo plnění smluvních ustanovení, ale týká se výlučně neexistence jakéhokoli odůvodnění oznámení o dluhu. Žalobkyně se mimoto domnívá, že pouhá skutečnost, že akt přijatý Komisí je součástí postupu podle smluvního práva, nepostačuje k závěru, že žaloba na neplatnost takového aktu podaná jednotlivcem, na něhož se tento akt vztahuje a kterému je formálně určen, je nepřipustná, přijímá-li Komise tento akt v rámci výkonu vlastních pravomocí.
- 17 Žalobkyně zadruhé tvrdí, že Komise nesplnila povinnost jasně odlišit exekuční titul od pouhého informačního dokumentu. V důsledku toho musí být oznámení o dluhu nahlíženo dle jeho obsahu. Na základě tohoto kritéria představuje oznámení o dluhu podle žalobkyně konečný akt vyvolávající účinky aktu, jenž je podkladem pro výkon rozhodnutí v souladu s ustanoveními článku 299 SFEU. Toto vyplývá z jeho samotného znění, které obsahuje hrozbu nuceného výkonu v případě nezaplacení, jakož i všechny prvky nezbytné pro nucený výkon, jakými jsou přesná částka, doba splatnosti, datum počátku běhu úroků a riziko sankcí. Kromě toho má žalobkyně za to, že v rámci interního řízení o správním a účetním auditu jsou akty vyjadřující konečné

stanovisko Komise akty napadnutelnými žalobou. S přijetím oznámení o dluhu se přitom toto interní řízení ukončuje a po jeho zaslání nezůstávají žádné právní kroky, které by měly být učiněny.

Závěry Tribunálu

K povaze projednávané žaloby tak, jak byla předložena žalobkyní

¹⁸ Úvodem je třeba připomenout, že volba právního základu žaloby je věcí žalobce a unijnímu soudci nepřísluší, aby sám vybíral nejvhodnější právní základ (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. března 2005, Španělsko v. Eurojust, C-160/03, Sb. rozh. s. I-2077, bod 35; usnesení Tribunálu ze dne 26. února 2007, Evropaïki Dynamiki v. Komise, T-205/05, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 38, a ze dne 10. dubna 2008, Imelios v. Komise, T-97/07, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 19).

¹⁹ Ačkoliv nebyla žaloba v projednávané věci založena výslovně na ustanoveních upravujících žalobu na neplatnost, z písemností žalobkyně předložených Tribunálu vyplývá, že žaloba, která směřuje ke zrušení oznámení o dluhu, je na článku 263 SFEU založena.

20 Na první straně svého návrhu tak žalobkyně popisuje svou žalobu jako „směřující ke zrušení oznámení o dluhu“. Stejně tak ve svých návrhových žádáních uvedených na straně 22 svého návrhu žalobkyně zejména navrhuje, aby Tribunál „zrušil napadené oznámení o dluhu“ a „zrušil napadené rozhodnutí rovněž v části, které se týká skutečnost, že Komise neprovedla platbu v rámci třetí tranše“. Žalobkyně mimoto v bodě 18 svých připomínek k námitce nepřípustnosti poté, co připomněla, že „v rámci žaloby na neplatnost soud přezkouvává legalitu aktů [...], jež mají vyvolat právní účinky vůči třetím osobám tím, že podstatným způsobem změni jejich právní postavení“, zdůrazňuje, že „[o]známení o dluhu musí být za takový akt považováno“. Navíc v téže bodě 18 žalobkyně uvádí, že „[projednávaný] spor každopádně nevyplyvá z výkladu nebo plnění smluvních ustanovení, ale týká se výlučně neexistence jakéhokoli odůvodnění oznámení o dluhu“.

21 Projednávaná žaloba tedy musí být zkoumána jako žaloba na neplatnost.

K přípustnosti projednávané žaloby jako žaloby na neplatnost podané podle článku 263 SFUE

22 Je třeba připomenout, že podle článku 263 SFEU přezkouvávají unijní soudy legalitu aktů přijatých orgány, jež mají vyvolat právní účinky vůči třetím osobám tím, že podstatným způsobem změni jejich právní postavení (rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, Recueil, s. 2639, bod 9, a rozsudek Tribunálu ze dne 15. ledna 2003, Philip Morris International a další v. Komise, T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 a T-272/01, Recueil, s. II-1, bod 81).

- 23 Podle ustálené judikatury se tato pravomoc vztahuje jen na akty uvedené v článku 288 SFEU, které tyto orgány přijímají za podmínek stanovených Smlouvou o FEU v rámci uplatňování svých výsad veřejné moci (v tomto smyslu viz usnesení Tribunálu ze dne 10. května 2004, *Musée Grévin v. Komise*, T-314/03, Sb. rozh. s. II-1421, body 62, 63 a 81, a usnesení *Evropaïki Dynamiki v. Komise*, bod 18 výše, bod 39).
- 24 Naproti tomu akty přijaté orgány, jež spadají do čistě smluvního rámce, od kterého jsou neoddělitelné, nepatří z důvodu své povahy mezi akty uvedené v článku 288 SFEU, jejichž zrušení se lze domáhat na základě článku 263 SFEU (usnesení Tribunálu *Musée Grévin v. Komise*, bod 23 výše, bod 64; *Evropaïki Dynamiki v. Komise*, bod 18 výše, bod 40; *Imelios v. Komise*, bod 18 výše, bod 22; ze dne 6. října 2008, *Austrian Relief Program v. Komise*, T-235/06, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 35, a rozsudek Tribunálu ze dne 17. června 2010, *CEVA v. Komise*, T-428/07 a T-455/07, Sb. rozh. s. II-2431, bod 52).
- 25 K Tribunálu lze tudíž právoplatně podat žalobu na základě článku 263 SFEU pouze tehdy, má-li mít oznámení o dluhu závazné právní účinky překračující účinky plynoucí ze smlouvy a implikují-li tyto účinky uplatnění výsad veřejné moci, jimiž je Komise jakožto správní orgán nadána.
- 26 V tomto ohledu z písemností ve spise vyplývá, že oznámení o dluhu spadá do kontextu smlouvy mezi Komisí a žalobkyní v rozsahu, v němž má za cíl uspokojení pohledávky vycházející ze smluvních ujednání.
- 27 Zprvce totiž Komise na základě smlouvy zaplatila žalobkyni částku 117 306,85 eur. Z druhé má Komise na základě článku II.31 odst. 1 všeobecných podmínek obsažených v příloze II uvedené smlouvy právo požadovat, aby člen konsorcia uhradil jakoukoliv

neprávem obdrženu částku nebo částku, jejíž vrácení je na základě smlouvy odůvodněné, což učinila dopisem ze dne 27. dubna 2010, v němž od žalobkyně požadovala vrácení částky 109 415,20 eur (bod 5 výše). Zatřetí Komise podle znění oznámení o dluhu, které mimo jiné odkazuje na dopisy Komise ze dne 27. dubna a 13. července 2010, od žalobkyně požadovala „uhrazení částky 109 415,20 eur v souvislosti s účastí [žalobkyně] na projektu 507760 [Dicoems] a přijetí opatření zohledňujících výsledky auditu [provedeného u žalobkyně]“.

- 28 Navzdory smluvnímu kontextu, z něhož vychází sporný právní vztah, má žalobkyně za to, že napadené oznámení o dluhu má správný povahu. V této souvislosti správně připomněla, že akt přijatý orgánem ve smluvním kontextu musí být považován za akt od tohoto kontextu oddělitelný, přijal-li jej uvedený orgán v rámci uplatňování svých výsad veřejné moci (v tomto smyslu viz usnesení *Imelios v. Komise*, bod 18 výše, bod 28).
- 29 V projednávané věci však žádná skutečnost neumožňuje dospět k závěru, že Komise jednala v rámci svých výsad veřejné moci. Jak totiž vyplývá z bodů 26 a 27 výše, cílem oznámení o dluhu je uplatnit práva, která pro Komisi vyplývají z ustanovení smlouvy mezi ní a žalobkyní. Toto oznámení naopak nemá vyvolat právní účinky vůči žalobkyni, které by vyplývaly z uplatňování výsad veřejné moci, kterými je Komise nadána na základě unijního práva. Na oznámení o dluhu tedy musí být v projednávané věci nahlíženo tak, že je neoddělitelné od smluvních vztahů mezi Komisí a žalobkyní.
- 30 Jak bylo uvedeno v bodě 7 výše, oznámení o dluhu obsahuje pod nadpisem „platební podmínky“ informace týkající se úroků, které se vážou ke zjištěné pohledávce v případě jejího nesplacení ve stanovené lhůtě, případného uspokojení pohledávky prostřednictvím započtení nebo prostřednictvím uplatnění nároku z případné záruky, která

byla dříve zřízena, jakož i informace týkající se možnosti nuceného výkonu a zápisu do databáze přístupné správcům rozpočtu Společenství. Nicméně i když tyto informace mohou svou formulací navozovat dojem, že jde o konečný akt Komise, mohou být na základě své povahy a v jakémkoliv případě pouze přípravnými informacemi k aktu Komise ve věci vymožení zjištěné pohledávky, neboť v oznámení o dluhu Komise nepřijímá stanovisko ke zvažovaným způsobům uspokojení uvedené pohledávky navýšené o úroky z prodlení běžící od uplynutí doby splatnosti stanovené v oznámení o dluhu (viz v tomto smyslu rozsudek Cestas v. Komise, bod 15 výše, body 71 až 74).

31 Z předcházejícího vyplývá, že v souladu s úvahami uvedenými v bodě 25 výše nepatří uvedené oznámení o dluhu na základě své povahy mezi akty, jejichž zrušení lze navrhopovat před unijními soudy na základě článku 263 SFEU.

32 Z toho vyplývá, že projednávaná žaloba musí být každopádně odmítnuta jako nepřípustná.

K možnosti překvalifikovat projednávanou žalobu na neplatnost na žalobu na základě rozhodčí doložky podle článku 272 SFEU

33 Vzhledem k rozhodčí doložce stanovené v článku 13 smlouvy, která určuje pravomoc unijních soudů ve věcech jakéhokoliv sporu o platnosti, plnění nebo jakéhokoliv výkladu smlouvy, je třeba přezkoumat, zda může být projednávaná žaloba překvalifikována na žalobu podle článku 272 SFEU.

- 34 Podle ustálené judikatury, byla-li k Tribunálu podána žaloba na neplatnost nebo žaloba na náhradu škody, i když je spor ve skutečnosti smluvní povahy, Tribunál žalobu překvalifikuje, jsou-li pro toto překvalifikování splněny podmínky (rozsudek Tribunálu ze dne 19. září 2001, *Lecureur v. Komise*, T-26/00, Recueil, s. II-2623, bod 38; usnesení Tribunálu Musée Grévin, bod 23 výše, bod 88; ze dne 9. června 2005, *Helm Düngemittel v. Komise*, T-265/03, Sb. rozh. s. II-2009, bod 54, a rozsudek CEVA v. Komise, bod 24 výše, bod 57).
- 35 Přezkum judikatury mimoto ukazuje, že v případě sporu smluvní povahy má Tribunál za to, že překvalifikování žaloby na neplatnost není možné, buď brání-li takovému překvalifikování výslovná vůle žalobce nezaložit svůj návrh na článku 272 SFEU (viz v tomto smyslu usnesení Tribunálu Musée Grévin v. Komise, bod 23 výše, bod 88; ze dne 2. dubna 2008, *Maison de l'Europe Avignon Méditerranée v. Komise*, T-100/03, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 54, a rozsudek CEVA v. Komise, bod 24 výše, bod 59), nebo neopírá-li se žaloba o žádný žalobní důvod vycházející z porušení pravidel upravujících daný smluvní vztah bez ohledu na to, zda se jedná o smluvní ustanovení či ustanovení vnitrostátního práva určeného ve smlouvě (viz v tomto smyslu usnesení Evropaiki Dynamiki v. Komise, bod 18 výše, bod 57; *Imelios v. Komise*, bod 18 výše, bod 33, a rozsudek CEVA v. Komise, bod 24 výše, bod 59).
- 36 V projednávané věci je třeba konstatovat, že žalobkyně se na podporu svého návrhu na zrušení oznámení o dluhu dovolává čtyř důvodů vycházejících z neexistence odůvodnění oznámení o dluhu, nezohlednění záznamů o přítomnosti personálu vypracovaných žalobkyní *ex post*, nezohlednění skutkových argumentů žalobkyně a porušení zásady ochrany legitimního očekávání.
- 37 Tyto čtyři žalobní důvody, které vychází výlučně z úvah spadajících do oblasti vztahů upravených správním právem, jsou přitom charakteristické pro žalobu na neplatnost. Kromě toho žalobkyně ve svém vyjádření k námitce nepřipustnosti výslovně

ani implicitně nepožaduje překvalifikování své žaloby. Nakonec, žalobkyně v rozporu s tím, co stanoví čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu neuvádí, byť jen stručně, žádný důvod, argument nebo výtku vycházející z porušení smluvních ustanovení nebo ustanovení belgického práva, kterým se smlouva podle svého článku 12 řídí.

- 38 V důsledku toho není možné projednávanou žalobu překvalifikovat v souladu s judikaturou citovanou v bodě 35 výše na žalobu podanou podle článku 272 SFEU.
- 39 Z předchozího vyplývá, že námitce nepřijatelnosti vznesené Komisí je třeba vyhovět, a odmítnout tedy projednávanou žalobu jako nepřijatelnou.

K nákladům řízení

- 40 Podle čl. 87 odst. 3 jednacího řádu může Tribunál rozdělit náklady mezi účastníky řízení nebo rozhodnout, že každý z nich ponese vlastní náklady, pokud každý účastník měl ve věci částečně úspěch i neúspěch, nebo pokud jsou k tomu dány výjimečné důvody.
- 41 Ačkoliv žalobkyně neměla v projednávané věci úspěch, Tribunál má za to, že Komise neformulovala oznámení o dluhu jasným a určitým způsobem. Některé informace obsažené v oznámení o dluhu, a zejména odkaz na případné přijetí rozhodnutí jako exekučního titulu na základě článku 299 SFEU mohly u žalobkyně vyvolat dojem, že

šlo o konečný akt přijatý v rámci výkonu vlastních pravomocí Komise. S ohledem na tuto skutečnost budou okolnosti projednávané věci správně posouzeny, když Tribunál rozhodne, že Komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené žalobkyní.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se odmítá jako nepřípustná.**

- 2) **Evropská komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené společností Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro AE.**

V Lucemburku dne 12. října 2011.

Vedoucí soudní kanceláře
E. Coulon

Předsedkyně
I. Pelikánová